

дния си град Калофер. Минавайки през Сливен, той заварил там Саджк паша и казаците му. Вероятно, у него се създава илюзия, че ренегата, като полски патриот и бивш революционер, не ще да поддържа бжлгарското робство под турците. Тая илюзия на младия поет се подхранвала и от създадената всред народа мжлва, че Саджк паша служи на султана, за да освободи един ден Бжлгария и стане нейн княз.^{*)} Сигурно, Ботев предположил, че сина на Полша ще превземе калето отвжтре. И ето буйният, едва стжпил в двадесет годишната си вжзраст младеж решава да спре в Сливен и постжпва на служба в казашкия полк. В последния той служи като конен ординарец. Това положение му дало вжзможност да беседва сжс Саджк паша за неговата задача в империята и между бжлгарите.

Един ден двамата писатели се скарали. Ренегата Чайковски говорел за своята културна задача между бжлгарите, за нуждата от бжлгарска народна цжрква, войска, просвета и политическа автономия под вжрховенството на султана, като единствена гаранция за националното развитие на народа ни. Ботев му доказва, че е невжможна единна джржава между турци и бжлгари. Историята раздели тия два народа, слодователно, политиката на най-ловката дипломация дори не може да ги сближи. Оскжрбения военоначалник се опитал да вжздействува на подчйнения си с обстоятелството, че неговата културна и политическа задача всред бжлгарите се приема и от знаменити бжлгарски дейци по вжзраждането като Палаузов, Априлов и др. Ботев му вжзразил, че в редовете на бжлгарския народ има по-здрави елементи от тях, готови да се борят за политическата свобода на своя народ и в името на сжщите идеали, за които умираг безброй хора вжв Варшава и четирите краища на Русия. Тия елементи ще избавят бжлгарския народ от неговите приятели и неприятели му. „А вам, продължил той, народа нема да прости услугите, които принасяте на неговите тирани“.

Любопитно е, че в мемоарите си Чайковски нищо не споменува за тая беседа с Ботева. Нав-рно, той не отдавал значение на последния, защото още бил млад и не се издигнал до положението вжводител на бжлгарската революционна емиграция.

Колкото Ботев и да смятал, че Саджк паша служи на подтисника на народа му, не може да се отрече една заслуга на казашките полкове кжм нас бжлгарите: те били, както казва Суходолски, последният отблесжк на полската армия и прямите предшественици на храбрата бжлгарска войска. За

^{*)} Сжобщават Георги Басанж и Ив. Дишанята от гр. Сливен.